

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 К 006062 24 Кж 7
Бања Лука, 05.08.2024. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као председнице вијећа, Светлане Марић и Горјане Попадић као чланица вијећа, уз судјеловање записничарке Ање Давидовић, у кривичном предмету против осумњиченог Б.Ј. због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби бранилаца осумњиченог, адвоката Сенада Крехе и Горана Драговића из Сарајева, изјављеној против рјешења Врховног суда Републике Српске број 14 0 К 006062 24 Кв 20 од 25.07.2024. године, у сједници вијећа одржаној 05.08.2024. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Одбија се као неоснована жалба бранилаца осумњиченог Б.Ј., изјављена против рјешења Врховног суда Републике Српске број 14 0 К 006062 24 Кв 20 од 25.07.2024. године.

Образложење

Рјешењем Врховног суда Републике Српске број 14 0 К 006062 24 Кв 20 од 25.07.2024. године, осумњиченом Б.Ј. је продужен притвор због притворских разлога из члана 197. став 1. тачке а) и б) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), тако да му притвор по том рјешењу, које је донесено на основу члана 200. став 3. ЗКП РС, може трајати још 3 (три) мјесеца, тј. надјуже до 29.10.2024. године до 01,00 час.

Против тог рјешења, жалбу су благовремено изјавили браниоци осумњиченог, адвокати Сенад Крехо и Горан Драговић из Сарајева, због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи и побијано рјешење преиначи тако да се одбије приједлог за продужење притвора уз одређивање мјера забране или да се побијано рјешење укине и предмет врати „првостепеном суду“ на поновно одлучивање.

Суд је испитао побијано рјешење сходно члану 337. и 338. ЗКП РС, имајући у виду све наводе жалбе и стање предметних списа, па је одлучио као у изреци овог рјешења из разлога који слиједе.

Жалбом се неуспјешно настоји довести у сумњу правилност и законитост побијаног рјешења, које је донесено након што је осумњиченом и његовим браниоцима омогућено да се у складу са одредбом члана 200. став 4. ЗКП РС, изјасне о разлозима због којих је тужилац предложио да се на основу члана 200. став 3. ЗКП РС, осумњиченом притвор продужи у току предметне истраге која из објективних разлога није окончана. У образложењу побијаног рјешења су изнесени јасни, аргументовани и за овај суд у свему прихватљиви разлози који су правилно определијелили првостепено вијеће овог суда у закључку да постоји основана сумња да је осумњичени извршио кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС, због којег се против њега и више других осумњичених лица води предметна истрага, као и да постоје околности које указују на опасност од његовог бјекства и оправдавају бојазан да ће уништити доказе или трагове важне за поступак и негативно утицати на саучеснике и свједоке, што су разлога из члана 197. став 1. тачке а) и б) ЗКП РС, због којих му је неопходно притвор продужити тако да у даљњем току истраге може трајати још 3 (три) мјесеца. Супротни ставови одбране, немају упориште у садржају побијаног рјешења и поступку који је претходио његовом доношењу, нити су с тим у вези у жалби понуђени прихватљиви аргументи, због чега се приговори жалбе показују неоснованим.

Осумњиченом и његовим браниоцима је омогућено да се изјасне о разлозима због којих је тужилац предложио продужење притвора, као и доказима и обавјештењима на којима је тај приједлог заснован, који су битни за процјену законитости притвора и тиме је обезбијеђена процедурална заштита права гарантована одредбом члана 200. став 4. ЗКП РС и чланом 5. став 2. и 3. у вези са ставом 1. тачка ц. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода. Околност што је одбрани у почетној фази истраге и приликом изјашњења о приједлогу за продужење притвора, ускраћен увид у одређене списе и доказе, за које је прихваћено као релевантно образложење тужиоца да би њихово откривање могло довести у опасност циљ истраге, уз чињеницу да је бранилац обавијештен о доказима битним за процјену законитости притвора, који су суду достављени уз приједлоге за одређивање и продужење притвора, у складу је са чланом 55. став 1. и 2. ЗКП РС и тиме није повријеђено право осумњиченог на одбрану и учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Уз то, није учињена ни битна повреда из члана 311. став 2. у вези са чланом 14. ЗКП РС, како се то жалбом настоји приказати, при чему жалиоци губе из вида да члан 14. ЗКП РС прописује дужност суда да странке и браниоца третира на једнак начин и пружи свакој од страна исте могућности у погледу приступа доказима и њиховом извођењу на главном претресу, а не и у фази истраге, за коју с тим у вези постоје наведена ограничења. На то је указано у разлозима другостепених рјешења овог суда, који су претходно донесена у предметној истрази, па ово вијеће на те разлоге жалиоца и упућује, као мјеродавне, имајући у виду да се у предметној жалби понављају исти приговори, изнесени и у претходним жалбама. Тако ово вијеће сматра неоснованим наводе жалбе да је изрека побијаног рјешења неразумљива и да у његовом образложењу нису изостали разлози релевантни за одлуку о продужењу притвора, чиме се настоји аргументовати постојање битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Ово стога јер околности што је 24.07.2024. године, одржано рочиште на којем су се осумњичени и његов бранилац изјаснили пред првостепеним судом о разлозима за продужење притвора у складу са

одредбом члана 200. став 4. ЗКП РС, а побијано рјешење о продужењу притвора је донесено дан касније 25.07.2024. године и што је истим одређено да притвор према осумњиченом може трајати најдаље до 29.10.2024. године, није учинило неразумљивим побијано рјешење, како се то жалбом неосновано сматра. При том жалиоци неосновано сматрају да је побијаним рјешењем погрешно и на штету осумњиченог утврђен 29.10.2024. године као крајњи рок до којег му може трајати притвор, умјесто 24. или 25.07.2024. године. С тим у вези ово вијеће дијели мишљење првостепеног вијећа овог суда да се рјешењем о продужењу притвора на основу члана 200. став 3. ЗКП РС, рок од три мјесеца има рачунати од времена до којег притвор може трајати по претходном рјешењу којим је осумњиченом притвор продужен на основу члана 200. став 2. ЗКП РС, јер је то трајање одређено према времену истека једномјесечног притвора који је осумњиченом одређен према дану и часу кад је лишен слободе, како је и прописано одредбама члана 200. став 1., 2. и 3. ЗКП РС. Трајање притвора у току истраге се према тим одредбама не може одредити по времену доношења рјешења о притвору, како то жалилац неосновано сматра. Уз то ни наводи жалбе - да побијано рјешење не садржи разлоге о одлучним чињеницама, немају упориште у образложењу побијаног рјешења у којем су изнесени разлози о свим чињеницама одлучним, како за постојање основане сумње као општег услова за притвор и посебних услова из члана 197. став 1. тачке а) и б) ЗКП РС, тако и за оцјену првостепеног вијећа овог суда да постоје важни разлози за задржавање осумњиченог у притвору у даљњем току истраге, која се из објективних разлога није могла окончати у претходном периоду, имајући у виду да се неком блажом мјером не би могла постићи иста сврха. Стога су неосновани приговори жалбе да је с тим у вези учињена битна повреда одредба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Поред тога, наводи жалбе нису успјели довести у сумњу начин на који су анализирани докази и обавјештења, који су у досадашњем току истраге прикупљени и суду достављени уз приједлоге за одређивање и продужење притвора, па ни закључак првостепеног вијећа овог суда да и у овој фази истраге постоји основана сумња да је осумњичени у инкриминисаном периоду неовлаштено прометовао опојну дрогу и заједно са другим осумњиченим лицима учинио кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС, на начин описан у наредби за спровођење истраге. Из цјелокупног садржаја побијаног рјешења јасно произлази да основана сумња није утврђена само на основу службених забиљешки полицијских органа у којима су наведени садржаји комуникација осумњиченог са другим лицима, како се то жалбом настоји приказати. Поред ових обавјештења до којих су истражни органи дошли анализирајући пресретнуте комуникације путем SKY апликације, првостепено вијеће је приликом доношења побијаног рјешења имало у виду и анализирано и све друге достављене доказе и обавјештења, наведена у образложењу побијаног рјешења (на страни 2., пасус 2.), па тако и изјаве које су дали други осумњичени (Б.М., И.Ц., М.М.) и свјedoци (М.Р. и М.М.), који су својим изјавама инкриминисали и осумњиченог, описујући како су са њим договарали (путем SKY апликације) набавке, транспорта, чувања, скривања, продаје, наплате и свега другог што је везано за промет опојне дроге. Доводећи у везу изјаве ових осумњичених и других прибављених доказа субјективне и објективне природе, са подацима из службених забиљешки полицијских органа (у којима су поред садржаја пресретнутих порука и размијењених снимака,

наведени и подаци о времену слања пошиљаоцу), побијаним је рјешењем основано утврђено да и даље егзистира основана сумња да је осумњичени Б.Ј. користио SKY апликацију за договоре са другим осумњиченим за неовлаштени промет опојне дроге током 2020. и 2021. године. Како је несумњив значај ових обавјештења, до којих су дошли домаћи полицијски органи у легалном поступку сарадње са полицијским и истражним органима других држава, у складу са домаћим и међународним прописима, ова су обавјештења могла послужити као један од основа за доношење одлуке о продужењу притвора, унаточ томе што немају пуну снагу доказа у овој фази поступка, кад су путем међународне правне помоћи затражени, али још нису прибављени сви релевантни подаци и документи у вези начина пресретања предметних комуникација у иностранству, да би се у коначном могла оцијенити њихова законитост и доказна вриједност у овом кривичном поступку. Стога је у овој фази поступка преурањен закључак жалилаца да се ради о незаконитим доказима на којима се није могло заснивати побијано рјешење и оцијењени је неоснованим приговор да је основана сумња као општи услов за притвор, утврђена само на транскриптима пресретнутих електронских комуникација из службених забиљешки. Уз то се посве неаргументовано и без било каквог основа у жалби наводи да су незаконите изјаве других осумњичених, које иду на штету овог осумњиченог. Тиме се неосновано жалбом упућује на битну повреду поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС.

Наводи жалбе нису успјели довести у сумњу ни правилност утврђења побијаног рјешења да у овој фази истраге постоје разлози из члана 197. став 1. тачке а) и б) ЗКП РС, због којих је осумњиченом из посебно важних разлога неопходно притвор продужити. С тим у вези је указано на више неспорних и несумњиво правилно утврђених околности, које се односе на понашање осумњиченог прије и током предметне истраге (од чијег је започињања више мјесеци боравио у иностранству и био недоступан органима гоњења), његове личне прилике, организованост и информисаност коју је испољио у претходном периоду (када је био упознат и са одређеним активностима полицијским на сузбијању промета опојних дрога), улогу коју је имао у промету значајне количине опојне дроге у инкриминисаном периоду од више година, па и друге околности које су пратиле предметно кривично дјело, за чије се извршење основано сумњичи да је учинио, заједно са више других осумњичених лица, због којег се води предметна истрага. Све су ове околности основано упутиле првостепено вијеће на закључак да се након сазнања за предметну истрагу, осумњичени крио више мјесеци у иностранству и био недоступан органима гоњења све до времена када је лишен слободе, те да и у овој фази истраге, сад кад је свјестан стања доказа и обавјештења који су против њега прикупљени (па и тежине казне која му може бити изречена за предметно кривично дјело), постоји реална опасност од његовог бјекства, као и опасност да ће у случају пуштања на слободу, негативно утицати на саосумњичене и са њима усклађивати одбрану и једнако такав негативан утицај вршити и на друга лица, која имају релевантна сазнања о његовим криминалним активностима (чији лични подаци и мјесто боравка су му познати, док органи гоњења исте могу утврдити само провођењем комплетне анализе свих прикупљених доказа и обавјештења), како би за њега дали што повољније исказе. Уз то је правилно утврђено побијаним рјешењем да постоји и реална опасност да ће осумњичени уништити или скрити на друго мјесто предмете, који још увијек нису пронађени, а могу послужити као докази у овом поступку, а првенствено опојну дрогу, која је по изјавама саслушаних

саосумњичених и свједока, скривана и закопавана на за сад не утврђеним локацијама.

Због свега наведеног ово вијеће је утврдило да не постоје разлози због којих се жалбом побија првостепено рјешење и одлучено је као у изреци овог рјешења, на основу члана 337. став 3. ЗКП РС.

Записничарка
Ања Давидовић

Предсједник вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић